

نۆرك يوردى

ناشرى : نۆرك يوردى

مدىرى : آق چورە اوغلى بوشەن

۱۲ كانون اول ۱۳۲۹

۳ يىل

صافي ۷

74
②

جهالت ایچنده بوغولویورمش . قورلاننده « دورپات » دارالفنونسندن
 مأذون [خجاطور آوویان] آدلی جسور بر ذات اورتهیه آتیلیر ؛ قومك
 اوز دیلیله اثرلر یازار ؛ تحقیر ایدرلر ، تزییف ایدرلر ؛ فقط او « یولنده بر
 بویوك دیو آدیمله » ایلهرلر . یازدینی مکتب کتابلری روحانیلر طرفندن منع
 ایدیلیر ؛ تقلیده کیدر ، قووارلر ؛ اریوانه کیدر قووارلر .. ینه خلق دیلیله ،
 هر ارمینك قونوشدینی کبی یازار . نهایت بر کون حیاته خاتمه چکرلر .
 بو کون [خجاطور آوویان] ك میکلری بیله قالمادینی آشکاردر ؛ فقط قومنه
 یگی بر لسانله بو لسانه استاد ایدن یکی بر ادبیاتك ایلک نورلرینی هدیه ایدر .
 ارمینلرلرده بو کونکی موقعی معلومدر . تورکده جاهل قالمیهجق ، اونلرده
 [خجاطور آوویان] لری ، خاییر اوילה دکل ، یکریمی سنه صوگره کی حیاتك
 تاریخی اولان « یگی توران » ده کی « اوغوز » لری « قیا » لری اوله جق
 و اوغوزلرینی تولدیرلرله قیالری قوشه جق : « قالدی دیه جك ، سوکیلی ملتم
 سن کیمسه سز ده کلسك ، سنك ، نانکور اولیان یاورولرلرده وار ... » وایسته
 او زمان ساخته آلایشلردن اوزاق ، صحیح وصیمی بر لسانله ، مجسم تصویرلرله
 دولو حدسی و ملی بر ادبیات ، حقیقی بر ادبیات یوکسله جك ..

علی جانب

تاریخ و آثار عقیق

بولغادرلرک منشائی

برنجی قسم

در لغا و طریقه بولغارلرینك لسانلره مأثور اماره لر
 (باشی ۱ نجی بیلك ۱۷ نجی صایسنده)

مینیک — Minik — سیمئونك سرکرده لرندن برینك اسمیدرکه

طوماشه قه نظراً بیک معناسی افده ایدن مینك — بینمك مصدرینه

مشاهدہ . مورخ کہ دریمہ ایسہ مینیک کلمہ سی سواری عسکری قوماندانلرینہ
ویریلن عنواندن عبارت اولدیغنی بیان ایدیور .

اومار — Omar — خاقان اسمیدر . شافاریک وقونیک بونک عربجهدن
مأخوذ بولسدیغنی رأینده درلر ؛ چونکه طقوزنجی عصرلرده طونه بلغارلری
میاننده سیاح اسلام خواجهلری بولنورمش و اسلامی قسماً بلغارلرده تعمم
ایتمشدی . غراف کزاقورده ایسہ بو کلمه نك اومارمن = امید ایتمک تورک
مصدرندن کلدیگنی اخبار ایدیور .

اومورطاغ — Omurtagh — طقوزنجی عصرده یشایان بربلغار خاننک
اسمیدرکه یوقاریده آندیغمز کبی آب اربا وجوار کویلرنده اجرا ایدیلن
حفریاتده بونک خانلق دورندن برچوق آثار بولندی . طوماشق و وامبری
بونى تورکجه بومورطه کلمه سنه یاقلشدیریورلر . یازلی مجمره سنه ایسہ طوماشق
اشبو اسمہ : طویلی (Massive) معناسی ویریور . شمال تورکجه سنده اومارطا
آری قوانی معناسه کلیر ، آری یهده اومارطه قورنی دینلیر .

اوسلان — آس — Oslan[as] — اسمی بلغارستانک سکودلی کوینده یردن
چیقاریلان برطاش ستوننده اوقونمشدر وتورکجه : آسورہ ، آرسلان کلمه سنه
تمامیله مشاهدہ .

اوؤر ویا اور — Our, Ur — وامبری یه کوره عین زمانده طونه بلغارلری
ایله مجارلر میاننده تصادف اولنور . امیر ، حکمدار و محافظ معنالری تضمن
ایدر . شمالده اور ، خندق معناسه کلیر . بلکهده اورغزک مخفی در .

اورغان — Orghan — وامبری یه کوره بالاده ذکر اولتان «اور» و خان
لفظلرندن مرکب براسمدر . عثمانیلرده اورخان اسمی وارددر .

ساوین — Savin — بر بلغار خاننک اسمیدرکه طوماشق بوکله تورکجه
سومک (سونه) مصدرندن مأخوذ بولدیغنی سویلیور .

سوار — Sevar — طوماشق بو شخص اسمی دخی سومک مصدرندن

چیقاریور؛ نته کیم ایغورجه لسانده سیرار سوزی: محب، معشوق معنارنده حالا قوللانلقده اولدیغنی سویلکده در. بمرؤ کذا بونی قطعی صورتده بر تورک سوزی کی قبول ایدیور.

صامچی — Samtchi — اسکی بلغارلر میانده بر عنوان مقامنده قوللانیلیرمش. حالا دخی اسلاو — بلغار کلیسه لسانده صامچی و صامیه شکلرنده و Consideration, dignité معنارنده موجوددر. رارلوف مذکور عنوانی مونغول لسانده دخی کشف ایتشددر. «Tongra [۱] samig»، عثمانلی تورکجه سنده صامیه لغتی کذلک موجوددر: آنلی صانی.

تارخان — Tarkhan — عین زمانده وولغا و طونه بولغارلرنده تصادف اولونان وجوواش وقزان تورکلری آره سنده واسع صورتده تعمیم ایتمش بر عنواندر. وامبری بونی پک اسکی بر مونغول لغتی کی تلقی ایدوب پک زاده، پک و کذالک دیریمی، ارسطه معنارینی شامل اولدیغنی بیلدیریور. مافاریک تارخان عنوانی لاتینجهیه Magna thesauro, praefectus دیه ترجمه ایدیور. تله ریک — Telerikh — اسمنی طوماشیک — tölerük — مهرر پک مصدرینه تشبیه ایدیور.

تله چ — Teletz — بولغار پای تختنی فضولی اوله رق اشغال ایدن بر خانک اسمیدر. وامبری بونی سرقت معناسنی تضمن تال (عثمانلی تورکجه سنده مهال) تورک جذرندن مشتق بر کله کی تلقی ایدیور. بمرؤ ایسه بوکا دینچی (چغتایجه ده دیریمی = tiledji) معناسنی ویریور.

تروهل — Tervel - Trevel — بر طونه بلغارخانک اسمیدر. طوماشیک ایله بلاؤ بواسمی یاقوت لهجه سنده طایاره (Appui)، استنادگاه، معاونت معنارینی افاده ایدن turäbil کله سنه تشبیه ایدیورلر. وامبری ایسه

[۱] Tongra = تاگری

بونی چواشلرده روزلتمک معناسنه کلن tirbel سوزینه تقریب ایدیور . مؤلف مومی الیه زرهل کلهسی تورک تارینخده یاداولتان دیزهول Dizeöl اسمک عینی اولدیغنی ادا ایدیور . معلوم اولدیغنی اوزره چواش لسانده « ز » حرفی « ر » حرفه تحویل ایتدیکندن چواش و اوکایاقین عدایدیلن بلغار لهجه سنده بوصورتله دیزهول سوزی دیزهول - نیرهول - زرهول شکلنی آله بیلیر .

توخت — Tokht — طوماشه کاشبو شخص اسمنی نورقنامس تورک مصد رندن مأخوذ بولندیغنی ادا ایدیور نته کیم طوقنامس استراحت دیمکدر . حرر تورکارنده طوقنامس اسمی موجودایدی . وامبری به کوره طوق لفظی توقیف ایتک و توقف ایدن معنارینی شاملدر . قونیک بو کلهک آلتون اوردو خانک « طوقنامیش » اسمیه بر اولدیغنی آکدیریور .

اوغاین — Ughain — بربرف ک اسمی جدولنده تصادفی اولنمقدهدر . طوماشه ک بو سوزک بعض تورک لسانلارنده عقلی و متفکر معنارینه کلن ئوکوره — güñ لغتدن مشتق بولندیغنی ادا ایدیور .

خاغان — Khaghan — اسکی بلغار و آوار اقوامی آره سنده مستعمل بر عنواندر . مونغولجه ده « خاغان » کلهسی : ایکی به یاران ، کسن ، حکم ویرن معنارینی تضمن ایدر . اشبو کله عثمانلی تورکارنجه خانانه شکلنده قوللانمقده اولدیغنی هر کسجه معلومدر .

چهریغ — Tzerigh — اسمنی وامبری عسکر معناسنه کلن میریغ تورکجه کله سنده مطابق بر شخص اسمی اولدیغنه قانعدر . نته کیم عثمانلی تورکجه سنده دخی میری - یی میری سوزلری موجوددر . بوندن ماعدا اسکی بر بلغار اینجیلنده بوکا مشابه یرغر بولا — Tzergho bu'a اسمنه تصادفی اولنمشدرکه « میریغ » و یوقاریده ذکر و ایضاح اولتان « بولا » لفظلرندن مرکب بر کله اولسه گرکدر .

چوق — Tzok — شخص اسمیدر . وامبهری بونی چوقلق و اقتدار
گوسترن و عثمانلی تورکجه سنده صفت مقامنده قوللانیلان «مورو» لغته تشبیه
ایتمکده در .

شیشمان — Schischman — اوتنجی عصرده ما کدونیا بلغار حکمدار.
لرندن برینک اسمی — دها طوغریسی — لقبی در . اون دردنجی عصره قدر
شیشمان نامیله بلغارستانده بشقهجه اوج حکمدار اجرای حکومت ایتمشدر .
الآن عثمانلی لساننده شیشقو و شیشمانه الفاظی قوللانیلمکده در .
بلغارستانک دلی اورمان جهتلرنده اسکی استانبول قضاسی داخلمده آبویا
قریه سی و دیگر محللرنده اجرا ایدیلن حفریات نتیجه سنده اسکی بلغارلرک
لسانلری حقنده بر چوق یگی کلهلر بولنش اولمغه بونلرک معنای حقیقیه لرینی
کشف و تفسیر ضمنتده علم ألسنه متخصصلری صوگ زمانلرده مشغول
بولنمکده درلر . برورادی قصبه سنک چوبان جامعنده بلغار مورخلرندن زلاتارسکی
طرفدن بولان ارقورسیس *Οχοροσις* و یاقاریس *Τζάκαρης* کلهلری دخی بونلر
میاننده اولوب سینی بیر و قاره باشی کویلری آره سنده بر قبرده ده هیفو *Τρυφο*
کله سی بولمشدر . دایمارقه آرخه تولوغلرندن *Kinch* سلانیک حوالی سنده
ناریس کویی جوارنده حدودی اشارت ایدن بر طاشده در بسترسی *Δρέστρις*
کله سینی بولمشدر . اشبو طاشده کله مذکورده دن ماعدا یوقاریده مذکور
تارخانه لفظی ایله اولفی اداتی بولنمکده در . حزر تارخانلرنده اولفی ، آلب
و رائر اداتلری القابه تقدم ایدمک رتبه لرک درجه و انواعی افاده ایتمکده درلر .
بولغار القاب عتیقه سندن اولان *tarkhan, khagan, boila, sam* الخ
مونغوللرک تورک لسانی اوزره یازلمش اگ اسکی لوحه لری میاننده موجوددر .
رادولف Die alttürkischen Inschriften der Mongolien نام اثرنده بونلردن
آروجه بحث ایتمشدر .